

[Non omnis moriar...]

ZUZANNA GINCZANKA

[*Non omnis moriar...*]

*Non omnis moriar*¹ — moje dumne włości,
Łąki moich obrusów, twierdze szaf niezłomnych,
Prześcieradła rozległe, drogocenna pościel
I suknie, jasne suknie pozostaną po mnie.
Nie zostawiłam tutaj żadnego dziedzica²,
Niech więc rzeczy żydowskie twoja dłoń wyszpera,
Chominowo³, lwowianko, dzielna żono szpicla,
Donosicielko chyża, matko folksdojczera⁴.
Tobie, twoim niech służą, bo po cóż by obcym.
Bliscy moi — nie lutnia to, nie puste imię.
Pamiętam o was, wyście, kiedy szli szupowcy⁵,
Też pamiętali o mnie. Przypomnieli i mnie.
Niech przyjaciele moi siądą przy pucharze
I zapiją mój pogrzeb i własne bogactwo:
Kilimy i makaty, półmiski, lichtarze —
Niechaj piją noc całą, a o świcie brzasku
Niech zaczną szukać cennych kamieni i złota
W kanapach, materacach, kołdrach i dywanach.
O, jak będzie się palić w ręku im robota,
Kłęby włosia końskiego i morskiego siana,
Chmury prutych poduszek i obłoki pierzyn
Do rąk im przylgną, w skrzydła zmienią ręce obie;
To krew moja pakuły z puchem zlepi świeżym
I uskrzydłonych nagle w aniołów przerobi.

Zdrada, Żyd

Chciwość

Anioł, Krew

Rok 1942

¹*Non omnis moriar* (łac.) — Nie wszystek umrę, (tj. nie umrę całkowicie), fragment pieśni III, 30 Horacego. [przypis edytorski]

²*Nie zostawiłam tutaj żadnego dziedzica* — tu i dalej nawiązania do wiersza Juliusza Słowackiego *Testament mój*. [przypis edytorski]

³*Chominowa* — Zofia Chomin, dozorczyńni kamienicy, w której ukrywała się Ginczanka, po wojnie sądzona i skazana na cztery lata więzienia za wydawanie ukrywających się Żydów. [przypis edytorski]

⁴*folksdojcz* (z niem. Volksdeutsche) — osoba nie posiadająca niemieckiego ani austriackiego obywatelstwa, wpisana na niemiecką listę narodową przez władze III Rzeszy. [przypis edytorski]

⁵*szupowiec* (z niem.) — niemiecki policjant z *Schutzpolizei*, tj. policji prewencyjnej, formacji organizowanej w miastach powyżej 5000 mieszkańców. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/ginczanka-przeciw-fali-kazali-ci-plynac-non-omnis-moriar>

Tekst opracowany na podstawie: Zuzanna Ginczanka, *Wiersze wybrane*, Czytelnik, Warszawa 1953.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) we współpracy z Muzeum Powstania Warszawskiego. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopec, Paulina Oltusek, Paweł Koziol, Urszula Malecka.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).